

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobkyně:

a) C. O., nar. X
st. příslušnost X

b) nezl. U. M. O.-N., nar. X
st. příslušnost X

obě zastoupené

JUDr. Hugo Körbl, advokát
sídlem Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému:

Ministerstvo zahraničních věcí ČR
sídlem Hradčanské náměstí 182/5, 118 00 Praha 1

za účasti:

Ing. E. O.,
bytem X

v řízení o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 6. 2024, č. j. 303205-1/2024-MZV/VO, a č. j. 303204-1/2024-MZV/VO,

takto:

- I. Žaloby **se zamítají**.
- II. Žalobkyně **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně a) podala dne 23. 1. 2024 na Zastupitelský úřad ČR v Akkře (dále jen „prvostupňový orgán“ či „správní orgán I. stupně“) jménem svým i své nezletilé dcery [žalobkyně b)] žádost o krátkodobé schengenské vízum *za účelem návštěvy rodiny nebo přátel (pozvání)* na období od 4. 6. do 13. 6. 2024. Správní orgán I. stupně však podané žádosti č. X a č. X zamítl rozhodnutími ze dne 1. 2. 2024 (zcela totožného obsahu), neboť dospěl k závěru, že (i) informace předložené žalobkyní a) za účelem prokázání účelu a podmínek jejího předpokládaného pobytu a pobytu její dcery nebyly spolehlivé a (ii) současně podle něj existují důvodné pochybnosti o úmyslu žalobkyně a) opustit společně se svou dcerou území členských států ještě před skončením platnosti víza ve smyslu čl. 32 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. 7. 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) (dále jen „prvostupňová rozhodnutí“ či „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“). Obě zamítavá rozhodnutí prvostupňový orgán písemně předal žalobkyni a) dne 5. 2. 2024 v souladu s čl. 32 odst. 2 vízového kodexu.
2. Posléze dne 13. 2. 2024 podala žalobkyně a) jménem svým i své nezletilé dcery prostřednictvím prvostupňového orgánu žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza dle čl. 32 odst. 3 vízového kodexu ve spojení s § 180e zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“). Citované žádosti žalovaný zamítl obsahově zcela shodnými rozhodnutími ze dne 20. 6. 2024, č. j. 303205-1/2024-MZV/VO, a č. j. 303204-1/2024-MZV/VO (dále jen „napadená rozhodnutí“), neboť po posouzení důvodů vedoucích k neudělení krátkodobého víza dospěl k závěru, že prvostupňová rozhodnutí jsou v souladu s čl. 32 odst. 1 písm. b) vízového kodexu. Proti těmto rozhodnutím podaly žalobkyně včasné správní žaloby k věcně a místně příslušnému Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“).

II. Napadená rozhodnutí

3. Z obsahu napadených rozhodnutí vyplývá, že žalovaný posoudil soulad důvodů pro neudělení krátkodobého schengenského víza žalobkyním s důvody uvedenými ve vízovém kodexu a tyto shledal vzájemně souladné.
4. Žalovaný předně konstatoval, že informace předložené žalobkyní a) za účelem prokázání účelu a podmínek předpokládaného pobytu nelze považovat za dostatečně spolehlivé. Přitom uvedl, že žalobkyně a) plánovala společně s nezletilou žalobkyní b) na území ČR přicestovat v době, která nesouhlasila s termínem pobytu uvedeném v pozvání jejího manžela. K žádosti o udělení schengenského víza žalobkyně a) předložila pozvání svého manžela na období od 20. 2. do 2. 3. 2024, avšak z ostatních podkladů přiložených k její žádosti vyplývá, že se cesta obou žalobkyň měla uskutečnit až v době od 3. 6. do 16. 6. 2024. Tohoto rozporu si žalobkyně a) při podání žádosti dle žalovaného musela být vědoma.
5. Současně z dokumentů přiložených k žádosti o udělení víza vyplynulo, že pobytové oprávnění manžela žalobkyně a) a zároveň otce nezletilé žalobkyně b), p. E. O. (dále

také „OZNŘ“), pobývat na území ČR, by v době plánovaného pobytu žalobkyně v ČR již nebylo platné. K žádosti přitom žalobkyně a) nepřiložila žádný dokument, který by prokazoval, že její manžel v ČR požádal o prodloužení dosavadního oprávnění k pobytu. Stejně tak nebylo v době podání žádosti o vízum prokázáno, že by žalobkyně a) a její nezletilá dcera měly po dobu jejich návštěvy v ČR zajištěné ubytování. Žalobkyně a) předložená nájemní smlouva jejího manžela totiž byla uzavřena dne 1. 1. 2022 s platností jen na jeden rok.

6. Žalovaný dále upozornil na to, že žalobkyně a) nepředložila dokumenty dle čl. 14 odst. 1 písm. d) vízového kodexu, na základě nichž by bylo možné posoudit záměr její a její nezletilé dcery opustit území členských států EU ještě před skončením platnosti víza. Žalobkyně a) věrohodně nedoložila informace o socioekonomické situaci v domovské zemi, jestliže nepředložila výpisy z bankovního účtu za poslední tři měsíce. Kromě toho v předloženém potvrzení o zaměstnání není uvedeno datum jejího nástupu do zaměstnání. Předmětné potvrzení navíc bylo vystaveno v dubnu 2021 a již v září téhož roku se žalobkyní a) narodila dcera, pročež daný doklad nelze považovat za dokument prokazující stabilitu zaměstnání. Ani z předložených výplatních pásek nelze zjistit, kdy začala žalobkyně a) pracovat a zda je dosud zaměstnána.
7. Jelikož žalobkyně a) nemá pevné vazby na domovský stát [její měsíční příjem ve vlasti činí jen 1718 GHS (cca 2643 Kč)] a otec její jediné dcery dlouhodobě žije a pracuje v ČR, existují dle žalovaného důvodné pochybnosti o záměru žalobkyně a) opustit společně s žalobkyní b) území států schengenského prostoru před skončením platnosti víza. Prvostupňový orgán postupoval zcela v souladu s důvody uvedenými ve vízovém kodexu, pokud žalobkyním víza neudělil.

III. Žaloby

8. Žalobkyně mají správní rozhodnutí za nezákonná. Správní orgány pomíjí legitimní důvod jejich návštěvy v ČR, jímž je účast na promoci manžela, resp. otce. Případné rozpory v předložených dokumentech jsou zcela marginální povahy v porovnání s čistým úmyslem žalobkyň navštívit svého příbuzného.
9. Žalobkyně s odkazem na judikaturu správních soudů zdůraznily důsledky formulářové podoby prvostupňových rozhodnutí, jakož i zvláštní povahu řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza (dále jen „žádost o nové posouzení“). Správní orgány pochybily, pokud žalobkyně v souladu s § 55 odst. 4 ZPC nevyzvaly k nápravě či doplnění podkladů, které považovaly za chybné, nedostatečné či neaktuální.
10. Co se týče nesouladu v období, kdy se měla návštěva žalobkyň v ČR uskutečnit, žalobkyně a) tento vysvětlovala již v žádostech o nové posouzení. Předem přitom avizovala pozdější dodání nového pozvání od manžela, jež skutečně dodala. Žalovaný však k tomuto pozvání nepřihlédl a argumentaci žalobkyně zcela ignoroval. Žalobkyně a) uvedla, že její manžel v době ověřování původního pozvání (tzv. *letter of invitation*) dne 6. 11. 2023 neznal přesné datum své promoce a předpokládal, že k promoci dojde v únoru 2024. Jakmile se však dozvěděl o skutečném termínu promoce dne 5. 6. 2024, oznámil tuto skutečnost doplňujícím dopisem a poté v průběhu řízení o žádosti o nové posouzení dodal i nové pozvání s aktualizovanými daty.
11. Stran tvrzené neplatnosti pobytového oprávnění manžela v období návštěvy v ČR žalobkyně a) uvedla, že o nové oprávnění k dlouhodobému pobytu lze dle § 47 odst. 4

ZPC žádat nejdříve 120 dnů před koncem platnosti stávajícího pobytového oprávnění. Její manžel přitom požádal o prodloužení pobytového oprávnění již v listopadu 2023 a v únoru 2024 byl vyzván k převzetí průkazu dokládajícího povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobkyně a) rovněž nesouhlasí ani se závěrem o neplatnosti předloženého ubytovacího dokladu, poněvadž jejímu manželovi jsou ubytovací prostory přenechávány k užívání vždy s platností na jeden rok. Manžel měl zajištěné ubytování jak v roce 2023, tak i v roce 2024.

12. Konečně stran nedostatečně pevných vazeb na domovskou zemi žalobkyně a) namítala, že její vazby na Ghanu jsou pevné, neboť se v Ghaně narodila, má ghanské občanství, žije zde a má zde veškeré zázemí. V této souvislosti pak k žalobě přiložila též aktuální potvrzení o tom, že je v Ghaně zaměstnána, jakož i to, že její nezletilá dcera navštěvuje v Ghaně mateřskou školu.
13. Poněvadž správní orgány neposoudily okolnosti případu žalobkyň správně, žalobkyně navrhly, aby krajský soud napadená rozhodnutí společně s prvostupňovými rozhodnutími zrušil a vrátil věci žalovanému k dalšímu řízení. Současně požádaly nahradit náklady soudního řízení.

IV. Vyjádření žalovaného, repliky žalobkyň a osoby zúčastněné na řízení

14. Žalovaný se k žalobám obsáhle vyjádřil přípisem ze dne 12. 8. 2024, v nichž především poukázal na neaplikovatelnost v žalobách odkazované judikatury na případ žalobkyň, neboť tato se týká zcela odlišných pobytových titulů. V této souvislosti též připomněl, že na udělení krátkodobého víza neexistuje právní nárok a je věcí správního uvážení, jestli správní orgán žadateli příslušné vízum udělí, či nikoliv.
15. Žalovaný nebyl povinen vyzvat žalobkyně k doplnění důkazů či nápravě dokumentů dle § 55 odst. 4 ZPC, jelikož tento postup se uplatní jen ve vztahu k žádostem o dlouhodobá víza. Na řízení o žádosti o udělení krátkodobého víza se navíc podle § 168 odst. 1 ZPC neaplikuje část druhá ani třetí zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“). Řízení o udělení krátkodobého víza je komplexně upraveno na unijní úrovni vízovým kodexem, který doplňování podaných žádostí nepředpokládá.
16. Žalovaný popřel, že by uznaná nečinnost prvostupňového orgánu měla mít dopad na napadená rozhodnutí. Z obou odůvodnění jsou jasné seznatelné důvody, proč žalovaný žádosti žalobkyň o nové posouzení důvodů zamítl. Při rozhodování žalovaný postupoval v souladu s judikaturou správních soudů a konkrétní důvody vedoucí správní orgán I. stupně k neudělení krátkodobého víza odpovídajícím způsobem rozvedl.
17. Žalovaný trvá na tom, že nesoulad stran termínu návštěvy v době posuzování vízových žádostí žalobkyň existoval a byl seznatelný ze správního spisu. Současně není zřejmé, proč žalobkyně a) nepředložila doklad o tom, že si její manžel již v listopadu 2023 požádal o prodloužení svého stávajícího pobytového oprávnění. V době podání vízové žádosti potom žalobkyně a) doložila jedinou nájemní smlouvu, která v době zamýšleného příjezdu žalobkyně a) a její nezletilé dcery do ČR již nebyla platná.
18. Konečně žalovaný připomněl, že žalobkyně a) v průběhu řízení nepředložila podpůrné doklady osvědčující její sociální a ekonomické vazby vůči Ghaně tak, jak to předpokládá harmonizovaný seznam podpůrných dokladů z roku 2019. Argumentace žalobkyň a), že v Ghaně žije, narodila se zde a je ghanskou občankou, není způsobitelná prokázat sociální

a ekonomické vazby žalobkyně a) na domovskou zemi. Žalovaný soudu navrhl, aby žaloby zamítl.

19. OZNŘ podala k věci samé vyjádření ze dne 7. 8. 2024, kde uvedla, že považuje za nešťastné, že se na žalobkyně pohlíží jako na osoby, které by chtěly možnost získání víza za účelem návštěvy příbuzného zneužít za jiným účelem. Doufala, že si bude moci užít svou promoci se svou rodinou. Přeje si, aby jeho manželka a dcera za ním mohly přijet do ČR a navštívit ho.
20. V **replikách** ze dne 22. 8. 2024 obě žalobkyně setrvaly na své dosavadní argumentaci a odmítly, že by neporozuměly povaze vízového řízení. Zároveň zdůraznily, že prodlení správních orgánů bylo nezákonné a uškodilo jim. Žalovanému nic nebránilo, aby v rámci řízení o žádosti o nové posouzení akceptoval nové pozvání, které žalobkyně a) aktivně zajistila a doložila. Právě tak lze stěží klást žalobkyni a) k tíži, že dne 23. 1. 2024 nedoložila nový doklad o pobytovém oprávnění manžela, jenž byl vydán v únoru 2024 a připraven k vyzvednutí až ke dni 5. 3. 2024. Ve zbytku žalobkyně odkázaly na podané žaloby, jež považují i nadále za důvodné.

V. Skutečnosti zjištěné ze správních spisů

21. Správní spisy sestávají zejména z výtisků žádostí o víza z aplikace Evidence cizinců ze dne 17. 6. 2024 obsahujících základní informace o žalobkyních a jejich žádostech. Ve správních spisech jsou rovněž založeny žádosti o nové posouzení ze dne 13. 2. 2024, a to včetně doplnění ze dne 12. 3. 2024 obsahujících nové pozvání manžela žalobkyně a) sepsané dne 29. 2. 2024 k návštěvě ČR na období od 1. 6. 2024 do 12. 6. 2024. V žádosti o nové posouzení tedy došlo ke změně původního termínu pozvání, jakož k doložení nového zvacího dopisu.
22. Jelikož o žádostech o nové posouzení nebylo rozhodnuto ve lhůtě 30 dnů, podala žalobkyně podnět k uplatnění opatření proti nečinnosti a následně též žalobu na ochranu proti nečinnosti, která byla zdejším soudem řešena v řízení vedeném pod sp. zn. 62 A 40/2024 a sp. zn. 62 A 41/2024 s tím, že řízení bylo v obou věcech zastaveno, neboť žalovaný po podání žalob nečinnost odstranil a vydal napadená rozhodnutí. Dále správní spisy zahrnují též původní pozvání na období od 20. 2. 2024 do 2. 3. 2024, původní zvací dopis manžela žalobkyně a) ze dne 6. 11. 2023, kopii jeho pobytové karty s platností do 31. 1. 2024 či kopii nájemní smlouvy s platností od 1. 1. do 31. 12. 2022.
23. Součástí správních spisů je dále i potvrzení o zaměstnání žalobkyně a) ze dne 1. 4. 2021, kopie výplatních pásek žalobkyně a) za období od září do prosince 2023, doklady o rezervaci letenek na dny 3. 6. 2024 a 13. 6. 2024, potvrzení o cestovním zdravotním pojištění na období od 3. 6. 2024 do 13. 6. 2024, jakož i žalobkyni a) vlastnoručně podepsaný informační souhlas s podáním nekompletní vízové žádosti ze dne 22. 1. 2024 a seznam (*check list*) požadovaných dokumentů k vízové žádosti z téhož dne.

VI. Posouzení věci krajským soudem

24. Krajský soud v první řadě posuzoval splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že obě žaloby byly podány osobami oprávněnými [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jedná se o žaloby přípustné (zejm. § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.) a podané ve lhůtě podle § 172 odst. 1 ZPC.

25. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadená rozhodnutí v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejících jejím vydáním, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, jenž tu byl v době rozhodování žalovaného. Při zjišťování skutkového stavu zdejší soud vycházel ze správních spisů předložených žalovaným.
26. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 27. 1. 2025 v omluvené nepřítomnosti obou žalobkyň a jejich zástupce, a v neomluvené nepřítomnosti osoby zúčastněné na řízení za účasti zástupce žalovaného. Krajský soud označil napadené rozhodnutí a shrnul obsah žaloby a soudního spisu. Následně zástupce žalovaného přednesl své vyjádření k věci, v němž poukázal na nenárokový charakter krátkodobého víza a povinnost prvostupňového orgánu rozhodovat na předepsaném formuláři. K zamítacím důvodům podrobně rozebral jednotlivé nesrovnalosti předložených dokumentů a zdůraznil princip koncentrace řízení o žádosti a neexistenci překážky rei administratae. Krajský soud konstatoval svá usnesení ze dne 16. 7. 2024, č.j. 62 A 40/2024-43 a č.j. 62 A 41/2024-39 a ve věci nad rámec správního spisu další dokazování neprováděl, neboť dokumenty doložené žalobkyní (přílohy žaloby) se zčásti týkaly těchto řízení o žalobách na ochranu proti nečinnosti žalovaného, a zčásti se týkaly aktuální situace osoby zúčastněné a žalobkyň. Šlo o nájemní smlouvu osoby zúčastněné na rok 2025, povolení k dlouhodobému pobytu a aktuální doklad o zaměstnání žalobkyně a) a aktuální potvrzení ze školky. Po vyslechnutí konečného návrhu žalovaného přikročil k rozhodnutí ve věci samé.
27. Po zhodnocení žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že žaloby **nejsou důvodné**.
28. Úvodem právního posouzení považuje zdejší soud s ohledem na okolnosti řešené věci a odlišný náhled účastníků řízení na problematiku udělování tzv. krátkodobých schengenských víz cizím státním příslušníkům zastupitelskými úřady ČR v zahraničí za vhodné alespoň stručně vymezit základní východiska a platný právní rámec, z nějž správní orgány při rozhodování o žádostech o udělení krátkodobého víza vychází.
29. Krajský soud zejména připomíná, že vydávání krátkodobých víz je – na rozdíl od dlouhodobých víz k pobytu nad 90 dnů, při jejichž vydávání se postupuje zpravidla výlučně podle příslušných ustanovení ZPC – z převážné části komplexně upraveno na unijní úrovni v přímo použitelném nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) ze dne 13. 7. 2009, č. 810/2009, o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex.). Vnitrostátní právní úprava přechodného pobytu na základě krátkodobého víza obsažená v ZPC (§ 20) sama bližší pravidla udělování krátkodobých víz nestanovuje a tyto přenechává vízovému kodexu, který upravuje společný postup členských států EU při vydávání schengenských víz (viz k tomu např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, či též rozsudky téhož soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 410/2017-96, či ze dne 10. 11. 2022, č. j. 10 Azs 544/2021-50; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
30. Krátkodobé vízum přitom lze v souladu s vízovým kodexem udělit k pobytu nepřesahujícím 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů (čl. 1 vízového kodexu). Vízový kodex se použije na každého cizího státního příslušníka, který musí mít při překračování vnějších hranic členského státu vízum, aniž jsou dotčena práva volného pohybu, jichž požívají státní příslušníci třetích zemí, jež jsou rodinnými příslušníky občanů EU [čl. 1 odst. 2 písm. a) vízového kodexu]. Obecně platí, že při rozhodování o

žádosti o krátkodobé vízum je správní orgán nadán širokým prostorem pro správní uvážení, přičemž správní soudy ve své judikatuře opakovaně dovodily, že na udělení krátkodobého víza *nemá žadatel právní nárok* (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 1 Azs 250/2014-37, či dále též rozsudky ze dne 4. 1. 2018, č. j. 6 Azs 253/2016-49, či ze dne 17. 5. 2023, č. j. 2 Azs 286/2022-40). I když žadatel o vízum nemá právní nárok na vstup do ČR, má vždy právo na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny) při vyřizování žádosti o takový vstup (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2012, č. j. 8 As 90/2011-62, či ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52).

31. Podpůrně lze poukázat i na obecnější judikaturu Ústavního soudu týkající se pobytu cizinců na území ČR. Již v usnesení ze dne 12. 7. 2005, sp. zn. I. ÚS 38/04, Ústavní soud judikoval, že právo na svobodu pohybu a pobytu zakotvené v čl. 14 odst. 1 Listiny je nutno konkretizovat s ohledem na čl. 14 odst. 4 Listiny a proto jej nelze vykládat tak, že by zaručovalo také svobodu pohybu a pobytu skrze státní hranice. Je vždy věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek určitou osobu, cizího státního příslušníka, s ohledem na vlastní zájmy, vpustí či nevpustí na vlastní území a zda shledá, že důvody pro vpuštění této osoby na území přetrvávají i poté, co uběhla doba, po níž byl vstup dané osobě na území státu povolen. Subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje a pouze občanům ČR je garantováno právo na svobodný vstup na území. Na tomto závěru Ústavní soud v plném rozsahu setrval i ve své navazující judikatuře (srov. např. plenární nález ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11, či usnesení ze dne 25. 2. 2020, sp. zn. II. ÚS 163/20; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <https://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>).
32. Pokud zastupitelský úřad ČR žádost cizince zamítne a požadované vízum k pobytu ve státech schengenského prostoru nevydá, má cizinec možnost podat žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza ve smyslu § 180e ZPC, jež představuje zvláštní druh opravného prostředku proti rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza (viz zde např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013-41). V souladu s § 180e odst. 6 ZPC pak v tomto řízení Ministerstvo zahraničních věcí posoudí soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, zrušení platnosti krátkodobého víza nebo prohlášení krátkodobého víza za neplatné, o kterých rozhodl příslušný zastupitelský úřad ČR, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie (vízovým kodexem). Přitom dle § 168 odst. 1 ZPC platí, že při vyřizování žádosti o krátkodobé vízum ani při novém posouzení důvodů neudělení víza nelze použít ustanovení části druhé a třetí s. ř. (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 410/2017-96, či ze dne 4. 3. 2020, č. j. 10 Azs 375/2019-39).
33. Žalobkyně ve svých žalobách v první řadě poukazovaly na to, že z prvostupňových rozhodnutí nejsou zřejmé žádné konkrétní důvody, pro které správní orgán I. stupně jejich žádosti zamítl. S touto námitkou krajský soud nesouhlasí. Krajský soud konstatuje, že třebaže byla rozhodnutí o zamítnutí vízové žádosti vydána prostřednictvím jednotného standardizovaného formuláře a *per se* nemají „klasickou“ strukturu správního rozhodnutí (§ 68 s. ř.), lze z nich spolehlivě zjistit veškeré důvody, jež zastupitelský orgán k zamítnutí žádostí vedly, a sice, že (i) *informace předložené žalobkyněmi za účelem prokázání účelu a podmínek jejich předpokládaného pobytu nebyly spolehlivé* a dále že (ii) *existují důvodné pochybnosti o úmyslu žalobekyň opustit území členských států EU ještě před*

skončením platnosti víza. Takové uvedení důvodů neudělení krátkodobého víza, logicky limitované povahou (resp. omezenými možnostmi) formulářového rozhodnutí, dle zdejšího soudu plně konvenuje nárokům kladeným judikaturou správních soudů, podle nichž musí správní rozhodnutí vždy dostát elementárním požadavkům na obsah tak, aby jej mohly správní soudy přezkoumat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5 Ans 5/2011-221, ze dne 31. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013-41, či ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015-30).

34. Současně krajský soud připomíná, že formulářovou podobu zamítavého rozhodnutí o žádosti o udělení krátkodobého schengenského víza výslovně předpokládá jak národní právní úprava přechodného pobytu na území na krátkodobá víza (podle § 20 odst. 1 věty druhé ZPC je cizinec o důvodech neudělení krátkodobého víza či zrušení jeho platnosti informován na jednotném formuláři), tak i vízový kodex. Ten v ustanovení čl. 32 odst. 2 stanoví, že samotné rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení krátkodobého víza, jakož i veškeré důvody, na nichž se předmětné rozhodnutí zakládá, se cizinci oznámí prostřednictvím standardního formuláře obsaženého v příloze č. VI vízového kodexu, který je na unijní úrovni jednotný a jako takový je využíván všemi členskými státy. S ohledem na aplikační přednost a přímou aplikovatelnost vízového kodexu pak správní orgán I. stupně neměl možnost se od požadavku formulářové podoby rozhodnutí odchýlit a o žádostech žalobkyň rozhodnout „standardním“ rozhodnutím.
35. V této souvislosti je pak třeba rovněž dodat, že na řízení o žádosti o udělení krátkodobého víza, resp. řízení o žádosti o nové posouzení důvodů, se dle § 168 odst. 1 ZPC nevztahuje část druhá a třetí s. ř. To má za následek nejen to, že správní rozhodnutí vydaná v těchto řízeních nemusí nutně splňovat náležitosti ve smyslu § 68 s. ř., nýbrž současně to i vylučuje případnou vyzývací povinnost správních orgánů předpokládanou § 37 odst. 3 s. ř. Pokud tak žalobkyně v žalobách opakovaně namítaly, že je správní orgán I. stupně ani žalovaný v rozporu se zákonem nevyzvali k nápravě vad žádostí (zejména je neupozornili na nedostatečné či chybějící podklady), krajský soud uvádí, že k tomuto postupu nebyly správní orgány ze zákona povinny, a tudíž jim v tomto směru nelze nic vytknout.
36. Vyzývací povinnost správních orgánů pak dle krajského soudu nelze dovodit ani ze zmiňovaného § 55 odst. 4 ZPC, neboť toto ustanovení se uplatní výhradně v řízení o žádosti o udělení dlouhodobého víza. O tom svědčí jednak vnitřní systematika ZPC (dané ustanovení je součástí části první, hlavy třetí, dílu sedm řešícího problematiku dlouhodobých víz), jednak již prosté označení citovaného ustanovení, jež přímo odkazuje na vztah k dlouhodobému vízu. Konečně zdejší soud souhlasí s žalovaným, že povinnost správních orgánů vyzvat žadatele, aby svou vízovou žádost odpovídajícím způsobem opravil či ji doplnil o chybějící podklady, nelze dovodit ani z vízového kodexu (v tomto ohledu viz zejména čl. 19 odst. 3 upravujícího postup konzulátu v případě, kdy vízová žádost neobsahuje náležitosti vyžadované vízovým kodexem).
37. K námitce žalobkyň, dle níž žalovaný v řízení o žádosti o nové posouzení důvodů pro neudělení krátkodobého víza nepřihlédl k dodatečně předloženým podkladům [zejména novému pozvání od manžela žalobkyně a) ze dne 29. 2. 2024], pak zdejší soud uvádí, že v souladu s § 180e odst. 3 věty druhé ZPC důvodem žádosti o nové posouzení nemohou být skutečnosti, které cizinec dříve nedoložil či neuvedl v žádosti o udělení víza. Citované ustanovení ztělesňuje koncentrační zásadu bránící tomu, aby žalovaný v rámci rozhodování přihlédl k takovým skutečnostem, jež nebyly již předmětem posouzení

správním orgánem I. stupně. Žalovaný proto postupoval zcela korektně a v souladu se ZPC, pokud k žalobkyní a) dodatečně předloženým listinám nepřihlédl a nezohlednil je v napadených rozhodnutích.

38. Nedůvodná je též námitka žalobkyní, že se žalovaný nevyjádřil ke všem námitkám obsaženým v žádostech o nové posouzení důvodů a jejich vízový příběh neposoudil komplexně ve všech souvislostech. Krajský soud opětovně připomíná, že podle § 180e odst. 6 ZPC žalovaný v řízení o žádosti o nové posouzení důvodů posuzuje toliko soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, o nichž rozhodl správní orgán I. stupně, s důvody stanovenými vízovým kodexem. Žádost o nové posouzení důvodů představuje zvláštní druh opravného prostředku, který již na základě svého názvu není koncipován jako přezkumný nástroj založený na principu plné revize. Jinými slovy řečeno, přezkumná činnost žalovaného je omezena jen na již jednou aplikované důvody neudělení krátkodobého víza, resp. ve své podstatě představuje pouze posouzení konkrétních formulářových bodů, aniž by bylo třeba zkoumat další aspekty vízového příběhu žadatele (srov. k tomu i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 1. 2024, č. j. 21 A 25/2023-88).
39. Na tomto závěru pak nemůže nic změnit ani žalobkyněmi citovaná judikatura, která řeší otázku odlišných pobytových titulů (dlouhodobé vízum za účelem studia, krátkodobé vízum cizince, který je rodinným příslušníkem občana EU), pročez není na nyní projednávanou věc přílehlavá. Konečně tvrzení žalobkyní, že žalovaným uznaná nečinnost prvostupňového orgánu žalobkyně poškodila a jako taková měla vliv i na výsledné (meritorní) rozhodnutí žalovaného o žádostech žalobkyní o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza, vnímá zdejší soud jako ryze spekulativní a postrádající oporu ve správním spise i realitě.
40. Co se týče důvodů pro zamítnutí žádosti o krátkodobé vízum, tyto se liší podle toho, jestli jde o rodinného příslušníka občana EU, anebo o cizince ze třetí země bez definovaného vztahu k občanu EU. Důvody pro neudělení krátkodobého víza příslušníkům třetích zemí, kteří nejsou v pozici rodinného příslušníka občana EU, jednotně upravuje vízový kodex v čl. 32 odst. 1 (viz § 20 odst. 1 ZPC). Podle něj se vízum zamítne „a) pokud žadatel i) předloží cestovní doklad, který je padělaný, napodobený nebo pozměněný, ii) nezdůvodní účel a podmínky předpokládaného pobytu, iii) neprokáže dostatečné finanční prostředky jak na obživu po dobu předpokládaného pobytu, tak na návrat do země původu nebo svého bydliště nebo na průjezd do třetí země, ve které je zaručeno jeho přijetí, nebo neprokáže, že je schopen si tyto prostředky opatřit legálním způsobem, iv) během stávajícího šestiměsíčního období již tři měsíce pobýval na území členských států na základě jednotného víza nebo víza s omezenou územní platností, v) je osobou, na niž je v SIS veden záznam pro účely odepření vstupu, vi) je považován za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví ve smyslu čl. 2 bodu 19 schengenského hraničního kodexu nebo pro mezinárodní vztahy kteréhokoli z členských států, zejména pokud je na něj ve vnitrostátních databázích členských států veden záznam pro účely odepření vstupu ze stejných důvodů, nebo vii) neprokáže, že má uzavřeno dostatečné a platné cestovní zdravotní pojištění, pokud se na něj tato povinnost vztahuje, nebo b) existují-li důvodné pochybnosti, pokud jde o pravost podpůrných dokladů předložených žadatelem nebo pokud jde o pravdivost jejich obsahu, o spolehlivost prohlášení učiněných žadatelem nebo pokud jde o jeho úmysl opustit území členských států před skončením platnosti víza, o které žádá.“

41. V nyní projednávané věci zamítl prvostupňový orgán žádosti žalobkyní o udělení krátkodobého schengenského víza ze dvou (samostatných) důvodů, a sice, že (i) *informace předložené žalobkyněmi za účelem prokázání účelu a podmínek předpokládaného pobytu nebyly spolehlivé* a současně, že (ii) *existují důvodné pochybnosti o úmyslu žalobkyní opustit území členských států EU ještě před skončením platnosti víza*. Ve svých žalobách pak žalobkyně sdružily několik námitek, kterými brojily proti nesprávnému posouzení celkem čtyř konkrétních skutečností (indicií), na jejichž základě měly správní orgány dospět k naplnění shora uvedených důvodů.
42. Předně žalobkyně namítaly, že žalovaným zmiňovaný nesoulad v období, kdy měly žalobkyně do ČR přicestovat, žalobkyně a) dodatečně vysvětlila v rámci žádosti o nové posouzení důvodů ze dne 13. 2. 2024, ovšem žalovaný její vysvětlení zcela ignoroval. Na tomto místě krajský soud opětovně zdůrazňuje, že žalovaný v řízení o žádosti o nové posouzení není oprávněn přihlížet ke skutečnostem, které žalobkyně neuvedly již v době podání žádosti o udělení krátkodobého víza (§ 180e odst. 3 ZPC). Za této situace tedy žalovaný nemohl přihlídnout ani k dodatečnému vysvětlení žalobkyně a), dle něž se její manžel dozvěděl o skutečném termínu promoce později, což mělo za následek uvedení rozdílných termínů návštěvy žalobkyní v ČR. Ze zcela totožných důvodů pak žalovaný nemohl při novém posouzení důvodů zohlednit i žalobkyni a) dodatečně předložené – v celkovém pořadí druhé – pozvání jejího manžela ze dne 29. 2. 2024. Při novém posouzení důvodů je žalovaný povinen vycházet ze skutkového stavu, jenž tu byl ke dni podání vízové žádosti (23. 1. 2024). Dle správních spisů je přitom nesporné, že v době podání vízových žádostí žalovaným tvrzené rozpory v předložených dokumentech existovaly. Námitce žalobkyní proto krajský soud nepřisvědčil.
43. Zároveň zdejší soud dodává, že pokud manžel žalobkyně a) již dne 2. 1. 2024 (tj. před podáním vízové žádosti dne 23. 1. 2024) zjistil skutečný termín své doktorské promoce, žalobkyni a) nic nebránilo, aby si opatřila nové pozvání k návštěvě ČR od svého manžela, jež by bylo z hlediska termínu návštěvy v souladu s ostatními podklady, a svou vízovou žádost podala později. Zdejší soud přitom nesouhlasí s námitkou týkající se nepředvídatelné délky trvání (případného později zahájeného) vízového řízení. V souladu s čl. 23 odst. 1 vízového kodexu totiž musí být o žádosti rozhodnuto nejpozději do 15 kalendářních dnů ode dne jejího podání. Tato lhůta může být za určitých okolností prodloužena na dobu 30 kalendářních dnů, za výjimečných okolností pak až na dobu 60 dnů (srov. čl. 23 odst. 2 a 3 vízového kodexu). Pochybnosti žalobkyní stran nejasné délky vízového řízení tak za dané situace nejsou oprávněné.
44. Pokud se týče žalobkyni a) předloženého oprávnění k pobytu jejího manžela v ČR, zdejší soud souhlasí s žalovaným, že toto by v době pobytu žalobkyní v ČR již nebylo platné. Žalobkyně a) tak v době podání žádosti neosvědčila, že její manžel (představující jediný deklarovaný důvod návštěvy ČR) bude v době zamýšlené návštěvy moci v ČR i nadále legálně pobývat. K námitce žalobkyní, že si jejich manžel (otec) o prodloužení stávajícího oprávnění k pobytu zažádal, avšak do doby podání vízové žádosti mu nové pobytové oprávnění nebylo vydáno, pak krajský soud uvádí, že řízení o udělení krátkodobého víza je řízením o žádosti, kdy je především ve vlastním zájmu žalobkyní, aby jejich žádostem bylo vyhověno. Proto při vědomí neplatnosti pobytového oprávnění v termínu plánované návštěvy bylo na žalobkyních, aby odpovídajícím způsobem osvědčily, že si jejich manžel (otec) požádal o prodloužení dosavadního pobytového oprávnění a že v současné době již probíhá řízení o jeho žádosti. To ovšem žalobkyně neučinily a

v tomto ohledu nic nedoložily. Správní orgány přitom neměly povinnost je za tímto účelem vyzývat (viz výše).

45. Zcela totožná situace pak nastala i v případě předložené nájemní smlouvy. Z obsahu správních spisů vyplývá, že žalobkyně ke svým žádostem o udělení krátkodobého víza vždy předložily jen jedinou (anglicky psanou) nájemní smlouvu jejich manžela (otce) na samostatný pokoj v bytové jednotce v Brně uzavřenou dne 1. 1. 2022 s platností na jeden rok (tj. do 31. 12. 2022). Jelikož se návštěva žalobkyň v ČR měla uskutečnit v termínu od 4. 6. do 13. 6. 2024, nebyla doložená nájemní smlouva způsobilá prokázat skutečnost, že má manžel (otec) v době návštěvy žalobkyň zajištěné ubytování. Na daném závěru nemohou nic změnit ani k žalobám přiložené nájemní smlouvy dokládající zajištění ubytování v letech 2023 a 2024, jelikož zdejší soud je při přezkumu napadených rozhodnutí vázán skutkovým stavem existujícím v době rozhodování správních orgánů. V době podání vízových žádostí, resp. žádostí o nové posouzení důvodů, přitom tyto smlouvy předloženy nebyly.
46. Konečně z pohledu krajského soudu nelze s ohledem na okolnosti posuzované věci správním orgánům nic vytýkat, pokud dospěly k závěru, že žalobkyně a) v řízení neprokázala pevné vazby na domovský stát. Po důkladném přezkoumání správních spisů dospěl zdejší soud k závěru, že žalobkyně a) k vízové žádosti své ani své nezletilé dcery nepředložila dokumenty či doklady, jež by dostatečně prokazovaly její socioekonomické vazby vůči Ghaně. Zdejší soud připomíná, že v souladu s čl. 48 odst. 1 písm. a) vízového kodexu konzuláty členských států EU ve spolupráci s Komisí vytváří za účelem zajištění harmonizovaného uplatňování společné vízové politiky ve vztahu k jednotlivým třetím zemím harmonizované seznamy podpůrných dokladů (*harmonised list of supporting documents*), jež mají žadatelé z třetí země v případě podání žádosti o krátkodobé schengenské vízum předložit.
47. Rozhodnutím Evropské komise ze dne 6. 5. 2019, č. C(2019) 3271, byl takový harmonizovaný seznam přijat rovněž ve vztahu ke Ghanské republice, přičemž dle přílohy č. 2, odst. 1, bodu 6 rozhodnutí je vízový žadatel za účelem prokázání sociálních a ekonomických poměrů povinen předložit taktéž bankovní výpisy za poslední tři měsíce, potvrzení o zaměstnání včetně uvedení podmínek a měsíčního příjmu, jakož i výplatní pásky za poslední tři měsíce. Tyto dokumenty buď žalobkyně a) nepředložila vůbec (výpisy z bankovního účtu), nebo z obsahu předložených dokladů nebylo možné spolehlivě zjistit všechny potřebné informace umožňující ověřit pevnost vazeb a stálost socioekonomického zázemí žalobkyně a) v zemi původu. Žalovaný přitom zcela správně uvedl, že tvrzení žalobkyně a), že se v Ghaně narodila, má ghanské občanství a dosud zde žije, nepředstavuje zásadní faktor z hlediska hodnocení stálosti vazeb na domovský stát a samo o sobě neposkytuje spolehlivou „záruku“, že má žalobkyně a) dostatečný důvod se před skončením platnosti schengenského víza do Ghany vrátit. Konečně v tomto ohledu nemohou na věci nic změnit ani k žalobám přiložené (aktuální) potvrzení o zaměstnání žalobkyně a), příp. doklad o tom, že její nezletilá dcera v Ghaně aktuálně navštěvuje mateřskou školu. Jelikož tyto dokumenty nebyly součástí vízové žádosti, krajský soud k jejich obsahu nemohl přihlídnout (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
48. S ohledem na shora uvedené tak zdejší soud uzavírá, že nedostatky v podkladech předložených k žádostem o krátkodobé vízum v kombinaci s nedostatečně osvědčenými vazbami žalobkyně a) na Ghanskou republiku plně ospravedlňují pochybnosti správních orgánů a vedou k naplnění zamítavých důvodů vízových žádostí tak, jak je ve svých

rozhodnutích uvedly správní orgány. Situace měla být z pohledu obou žalobkyň řešena zpětvzetím žádosti o vízum a podáním nové žádosti se správnými přílohami na správný termín návštěvy ČR, a nikoliv novým posouzením zamítnutých žádostí o udělení krátkodobých víz.

VII. Závěr a náklady řízení

49. Jelikož krajský soud neshledal námitky žalobkyň důvodnými, obě žaloby zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
50. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, jenž ve věci úspěch neměl. Žalobkyně nebyly ve věci úspěšné, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému potom v souvislosti s tímto soudním řízením žádné další náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, proč mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III.). Osobě zúčastněné na řízení nebyla v tomto řízení uložena žádná povinnost a soud neshledal ani jiné důvody, proč by jí měla být přiznána náhrada nákladů řízení, přičemž žádné náklady ani ze spisu patrné nejsou (§ 60 odst. 5 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení přímo u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. ledna 2025

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce